

Kabinet zet eerste stap naar beëindigen van houtverbranding als 'klimaatneutrale energiebron'

Biomassa in de ban

Door **MARTIJN SCHOOLENBERG EN EDWIN TIMMER**
Updated Vandaag, 08:07 Gisteren, 21:07 in BINNENLAND

Het verbranden van houtige biomassa is omstreden.

© GETTY IMAGES

 Lees voor

AMSTERDAM - De draai is daar. Komend najaar zegt het demissionaire kabinet geen enkele euro belastinggeld meer toe als subsidie voor het verbranden van biomassa. Het is de eerste stap naar verbanning van houtverbranding als 'klimaatneutrale energiebron'. Uiteindelijk speelt eurocommissaris Timmermans een sleutelrol: „De definitieve doodsteek voor biomassa kan enkel uit Brussel komen.”

Maandenlang draalde voormalig minister Wiebes met het presenteren van een afbouwpad voor subsidies op het verbranden van houtige biomassa. Het bezorgde het kabinet en de VVD-coryfee zware hoofdbreken. Want als hij zou toegeven aan de groeiende maatschappelijke druk, hoe kan Nederland dan voldoen aan de door Brussel vereiste CO₂-reductie? Wiebes stapte op. Maar staatssecretaris Yesilgöz (Klimaat) durfde het woensdag dan toch aan: een stap zetten in het biomassadossier.

Van harte gaat het niet. Voorlopig wordt er alleen dit najaar geen subsidie meer toegezegd voor nieuwe biomassaprojecten. Aan een echt afbouwpad voor subsidies zitten echter grote nadelen, waarschuwt de staatssecretaris. „Alternatieven als aardwarmte zijn nog niet voldoende beschikbaar. Als je biomassa uitsluit, hoe willen we dan de puzzel leggen om toch onze klimaatdoelen voor 2030 en 2050 te halen?“, zegt ook PBL-onderzoeker Bart Strengers. Op basis van TNO-onderzoek waarschuwt Yesilgöz bovendien dat een streep door goedkope biomassa de energienota duurder maakt.

Knieval

Toch wordt de knieval van het kabinet gevierd. „Fantastisch! Dit is enorm belangrijk“, juicht milieustrijder Johan Vollenbroek. Maandag liep hij nog een blauwtje bij de rechter toen deze groen licht gaf aan energiebedrijf Vattenfall om met 397 miljoen euro subsidie een nieuwe biomassacentrale te bouwen. Yesilgöz (Klimaat) bezorgt de aanzienlijke groep biomassa-tegenstanders nu toch een succesje.

Het dichthouden dit najaar van de pot SDE-subsidies voor nieuwe biomassa-projecten is slechts 'een eerste stap', zegt Vollenbroek. Het wachten is op uitvoering van een andere vurige wens van de Tweede Kamer: een afbouwpad voor alle subsidies op houtige biomassa. Maar Yesilgöz stelt in haar Kamerbrief dat het parlement dit zelf controversieel heeft verklaard, dus laat ze die opdracht aan een nieuw kabinet.

© DIJKSTRA BV

Zo blijft het onzeker of haar besluit het definitieve adios inluit voor biomassa of dat een nieuwe regering per 2022 de portemonnee weer opentrekt. Verbranding van houtige biomassa geldt als grootste splijtzwam

uit het Klimaatakkoord van Ed Nijpels. Volgens Brusselse regels is de grondstof 'klimaatneutraal', maar activisten en wetenschappers betitelen dat als blunder. Kaalkap om bomen op te stoken schaadt immers biodiversiteit, luchtkwaliteit én klimaat. In Nederland is inmiddels 10 miljard euro subsidie toegezegd voor ruim 350 biomassa-projecten.

D66-Kamerlid Raoul Boucke is niet bang voor een hogere energienota. „Wij willen van biomassa af, er zijn alternatieven in de maak en met die nieuwe technieken kan de energierekening juist omlaag”, zegt de democraat. Nog belangrijker: hij wil dat Yesilgöz haast maakt. Het afbouwpad is volgens hem niet controversieel. „Er is geen excuus om stil te zitten. De staatssecretaris kan hoe dan ook alles voorbereiden.”

Energienota

Ben Woldring, oprichter van prijsvergelijkingsite Gaslicht.com, verwacht evenmin dat een stoppen met biomassa tot een hogere energierekening leidt. „De helft van de energierekening bestaat uit belastingen. Dus als de politiek zich echt zorgen maakt over oplopende energiekosten, heeft het zelf een belangrijke knop om dat te beperken.” Elektrische warmtepompen bij nieuwbouwwoningen en hybride systemen voor oudere woningen stoten volgens Woldring aanzienlijk minder uit dan biomassacentrales.

Fenna Swart van Comité Schone Lucht, net als Vollenbroek maandag verliezer in de zaak-Vattenfall, is niet onder de indruk van het tegengestribbel aan het Binnenhof. „Het kabinet geeft slechts morrend toe aan de Tweede Kamer en wijst met het domineesvingertje in de lucht dat we klimaatdoelen niet gaan halen en energierekeningen hoger worden. Dat is misleiding. Doorgaan met houtstook betekent juist meer kosten voor de burger die via de belastingen ongewild meebetaalt aan zijn eigen luchtvervuiling en vernietiging van bossen op mondiaal niveau.”

© DIJKSTRA BV

Een koerswijziging voor biomassa kan de kosten voor burgers juist omlaag brengen voor de burger. Swart: „Zonder subsidies voor houtstook komt er een riante pot geld vrij voor zaken zoals woningisolatie en innovatie. Denk aan nieuwe technieken als aquathermie. Tijdens die investering kun je in de tussentijd

gewoon doorgaan met het gas, dat nog altijd schoner is dan biomassa. Dan kan de energierekening juist omlaag.”

Nog belangrijker dan een besluit over het afbouwpad is waarschijnlijk het vraagstuk dat eurocommissaris Frans Timmermans deze maanden op zijn bord heeft liggen. Hij moet bepalen of de Europese regelgeving houtige biomassa als 'klimaatneutraal' blijft bestempelen. De Europese richtlijn vormt de basis voor subsidies voor bossenverbranding zoals in Nederland. Als Timmermans, onder druk van bezorgde burgers en wetenschappers, die richtlijn aanpast, valt elke juridische bodem eronder weg.

Handtekeningen

„De doodsteek voor biomassa kan enkel uit Brussel komen”, constateert Swart. Naast Timmermans is oud-PvdA-leider Diederik Samsom als kabinetschef belangrijk voor dat besluit. Komende dinsdag krijgt hij de handtekeningen overhandigd van 200.000 Europeanen uit acht landen. Zij verzoeken Timmermans een einde te maken aan de klimaatblunder inzake biomassa. „De richtlijn moet aangepast. Want anders zitten we nog 20 jaar aan biomassa vast.”